

LIMBURGPLAN 2006 - 2009

INHOUDSTABEL

Deel 1. Inleiding

A.	Samenvatting	1
B.	Situering en opzet Limburgplan	5

Deel 2. Hefbomen voor duurzame sociaal-economische ontwikkeling van Limburg

A.	Ruimte om te werken en te ondernemen	7
A.1.	Openbare werken	7
A.2.	Economische infrastructuur	8
A.3.	Openbaar vervoer	9
B.	Versterking economische innovatie	9
B.1.	Innovatie	9
B.2.	Versterking speerpuntsectoren	11
B.3.	Versterking ondernemerschap	13
C.	Ruimte voor talent	14
C.1.	Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	14
C.2.	Bevorderen van deelname Hoger Onderwijs	15
C.3.	Begeleiding en opleiding van werkzoekenden en werknemers	16
D.	Stimulansen voor meer werk in een zorgzame samenleving	16
D.1.	Ouderenzorg	16
D.2.	Sociale woningbouw	18
D.3.	Toegankelijkheid	19
D.4.	Sociale economie	19
D.5.	Decentralisering van overheidsdiensten	20

Deel 3. Impact, uitvoering en financiering

A.	Impact	21
B.	Uitvoering	21
C.	Financiering	21
D.	Tenslotte	22

LIMBURGPLAN

Ontwerp
7 juli 2005

DEEL 1. INLEIDING

A. SAMENVATTING

Waarom een Limburg-plan?

De Vlaamse regering heeft in samenwerking met de Limburgse verantwoordelijken een Limburgplan uitgewerkt. Vier assen vormen de kern ervan, waarbinnen concrete projecten voorgesteld worden:

- Het optimaliseren van de beschikbare ruimte
- Het bevorderen van een nieuw economisch profiel
- Het bevorderen van deelname aan opleiding, onderwijs en vorming
- Het uitbreiden van mogelijkheden op vlak van zorg en werk.

Welk is de betekenis van dit plan?

Dit is een concreet actieplan waarmee de Vlaamse regering een nieuwe socio-economische dynamiek in Limburg mee wil ondersteunen. De Vlaamse regering heeft hiervoor geen nieuwe strategie uitgetekend voor Limburg. Integendeel, ze heeft zich gebaseerd op plannen die in Limburg zelf ontwikkeld zijn en daarop verder gebouwd. In die zin kan dit plan als een pragmatisch plan omschreven worden, dat uitvoering kent in de periode 2006-2009, de duur van de regeerperiode.

Gelet op de beperkte duur van dit plan betekent dit dat het acties bevat die eerder korte-termijn gericht zijn dan wel op zeer lange termijn. De regering opteerde immers voor concrete uitvoerbare projecten.

Met deze concrete projecten wordt ook aangesloten op een aantal strategische projecten voor Limburg die slechts op zeer lange termijn te plaatsen zijn, zoals bv. de IJzeren Rijn. De projecten opgenomen in dit plan versterken op kortere termijn een aantal strategische opties voor Limburg.

Buiten het kader van dit Limburgplan, dat eerder socio-economisch van opzet is, doet de Vlaamse regering ook op cultuurvlak nog extra inspanningen voor Limburg. Via impulssubsidies werden in de loop van de periode 2003-2005 een 30-tal projecten extra ondersteund. Deze projectontwikkeling heeft geleid tot een versterking van het cultureel weefsel en moet toelaten dat deze initiatieven vanaf 2006 ingepast worden in de vigerende cultuurdecreten.

Concreet

1. Er wordt resoluut geopteerd voor de verdere **logistieke ontsluiting** van Limburg. De geplande werken aan de Noord-Zuid-verbinding, met prioriteit van het wegwerk van flessenhals en aan het Klaverblad te Lummen. De werken aan de N76 worden prioritair aangepakt. Deze werken moeten de verkeersdoorstroming in Limburg gevoelig verbeteren. Verder wordt in het kader van het Spartacusplan werk gemaakt van de light-rail-verbinding tussen Hasselt en Maastricht, ter ondersteuning van het universitair onderwijs.
2. Om het **investeringsklimaat te verbeteren** worden:
  - de nodige planningsinitiatieven en kredieten voorzien voor een versnelde operationalisering van nieuwe industrieterreinen. Het gaat over beschikbare ruimte verspreid over heel Limburg, geconcentreerd in het kader van ENA en rond Genk als Economische Poort Limburg, Balim-Lommel, Ravenshout, Tongeren, Beringen, Lanaken...
  - bijna 30 ha komt beschikbaar als hoogwaardig bedrijvenpark en wetenschapspark
3. Het **aandeel van Limburg in de 3%-norm op vlak van innovatie moet drastisch omhoog**. Volgende concrete maatregelen dragen hiertoe bij:
  - de versterking van de Interface tussen de onderzoekswereld en de bedrijven
  - versterkte begeleiding van bedrijven in het kader van de RIS-werking
4. Bovenop de aandacht voor bestaande sterke sectoren als de bouw, metaal- en automotive sector worden incentives gegeven voor volgende **speerpuntsectoren**:
  - Logistiek en mobiliteit: de ontwikkeling van de competentiepool Mobiliteit aan de UH
  - Groen en milieu: bijkomende stimuli voor o.a Nationaal Park Hoge Kempen door o.a. aankoop Molenberg
  - Toerisme: bijkomende projecten voor het verblijfstoerisme in het monumentaal erfgoed, bijkomende projecten in kader van het mijnverleden, de uitbouw van het fietsroutenetwerk in Voeren en de promotie van Groen Vlaanderen in het buitenland
  - Fruitsector: concreet is het de bedoeling om met versterkte investeringen tegen 2009 het appelassortiment grondig te vernieuwen zodat we ons fruitaanbod beter kunnen afstemmen op de markt en over een stabiel alternatief beschikken voor Jonagold.

- Land- en tuinbouw : voor de teelt van grove groenten wordt in het kader van Landinrichting / Ruilverkaveling werk gemaakt van grotere en beter bewerkbare kavels. Daarmee kan tegemoet gekomen worden aan de steeds strengere voorwaarden vanuit de voedingsindustrie, die bij het afsluiten van contracten in toenemende mate een minimale geteelde oppervlakte eist.
5. Een verdere optimalisering van het Hoger Onderwijs zal bijdragen aan de deelname aan het hoger onderwijs en aan de verankering van de universiteit Limburg:
- het regulier voorzien van de richting verkeerskunde
  - het versterken van de tUL met de opleiding rechten van de Universiteit Maastricht
  - Het inrichten van een pop- en rock-academie
  - Ter versterking van het hoger onderwijs wordt ook werk gemaakt van de light-railverbinding tussen de UHasselt en UMastricht
6. Bijkomende impulsen voor meer talent door:
- bijkomende proeftuinen voor een verbeterde samenwerking tussen de scholen en de arbeidsmarkt
  - een proeftuin voor integratieproblemen in basisonderwijs en bij de overgang van basis naar secundair onderwijs in de mijnregio
  - de versnelde uitvoering van het Mobility Center en van het metaalcompetentie-centrum;
7. Voor het wegwerken van achterstand op vlak van de voorzieningen in de ouderensector:
- Streefdoel is om op termijn 1.900 bijkomende rustoordbedden te voorzien. Via het wegwerken van de wachtlijsten zullen op korte termijn honderden extra bedden worden voorzien. Nadien zullen de VIPA-middelen voor ouderenvoorzieningen prioritair ingezet worden om de provinciale tekorten ten opzichte van de programmatie weg te werken. Dit moet voor Limburg kunnen gebeuren over een periode van 5 jaar.
  - Op termijn kan de uitbreiding in rustoordbedden resulteren in een 900-tal bijkomende jobs. Daarom zal een impulsprogramma voor opleiding en onderwijs worden uitgewerkt i.s.m. de sector, de VDAB, het Hoger Onderwijs in Limburg en het provinciebestuur.

8. Voor het wegwerken van de wachtlijsten in de sector van de sociale huisvesting:
- wordt de komende 4 jaar de investeringsmogelijkheden voor Limburg hoger gehouden dan gemiddeld. Dit zal gemiddeld leiden tot een jaarlijkse aanbod van 500 sociale huurwoningen en 220 sociale koopwoningen.
  - wordt geïnvesteerd in een rollend woonfonds voor investeringen in woon-zorg-projecten.
9. Een bijkomende impuls voor tewerkstellingsmogelijkheden in de sociale economie met o.m.
- sociale werkplaatsen in de ouderensector en energiesector
  -
  - buurt- en nabijheidsdiensten in de thuiszorg en groendiensten
  - de extra investeringen kunnen leiden tot 250 bijkomende jobs.
10. Als instrument voor socio-economische ontwikkeling in en voor Limburg zal ook LRM in het kader van de nieuwe af te sluiten beheersovereenkomst ingeschakeld worden in de uitvoering van dit Limburgplan voor o.m.:
- investeringen op vlak van innovatie
  - het mogelijk maken van pps-constructies binnen en prefinanciering van maatschappelijk relevante sectoren prefinanciering w.o. Spartacus, (woon)zorg-projecten, ...

Tenslotte

Een projectgroep zal de uitvoering van dit plan en van de concrete acties opvolgen en jaarlijks zal een gezamenlijke evaluatie plaatsvinden door de regering en de Limburgse actoren.

In totaal gaat het over een 45-tal projecten, die hetzij nieuw zijn hetzij een uitbreiding of versnelling van bestaande projecten.

De totale kostprijs van dit plan bedraagt over de 4 jaren 672,9 mio euro. Hiervan is 405,9 mio euro in de Vlaamse begroting voorzien. Voor 180 mio euro wordt beroep gedaan op alternatieve financiering binnen een Vlaams kader. Voor de overige middelen (87 mio euro) wordt beroep gedaan op :

- specifieke middelen die voor Limburg beschikbaar zijn via o.m. LRM en LISOM
- extra middelen die de Vlaamse regering voorziet voor de uitvoering van dit plan

B. SITUERING EN OPZET LIMBURGPLAN

Doel en essentie van het Limburgplan is:

- het bevorderen van het ondernemingsklimaat
- het wegwerken van bestaande socio-economische achterstanden in Limburg
- het verminderen van werkloosheid, met hierbij ook aandacht voor vrouwen, kansengroepen en de mijnregio

De regering bepaalde in haar beslissing van 11 maart 2005 vier assen die van essentieel belang zijn om bij te dragen aan het bereik van hogervermelde doelstellingen:

- Optimaliseren van de beschikbare **ruimte** als troef om te ondernemen en te werken
- Bevorderen van een vernieuwd **economisch** profiel van Limburg
- Meer ruimte voor **talent** door de versterking van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt, het stimuleren van deelname hoger onderwijs en de deelname aan opleiding en begeleiding van werkzoekenden en werknemers
- Meer werk creëren door het beantwoorden van de toenemende behoefte op vlak van **zorg** voor ouderen, sociale huisvesting en sociale economie.

De regering bepaalde ook de uitgangspunten voor het Limburgplan:

- **Resultaatgericht:** de klemtoon ligt op concrete doch voor Limburg strategische projecten en op de uitvoerbaarheid ervan; het is geen resultaatsverbintenis maar wel een inspanningsverbintenis
- **Overlegd en in partnerschap:** dit is een project van de Vlaamse regering voor Limburg in samenspraak met de Limburgse actoren; ook de uitvoering zal in een partnerschap tussen Vlaanderen en Limburg gebeuren
- **Planmatig:** van elk project zal een concrete planning opgemaakt worden
- **Geïntegreerd:** de projecten zullen geen losstaande initiatieven zijn maar kaderen binnen een samenhangende socio-economische benadering
- **Passend in het Vlaams beleidskader:** de acties en projecten passen binnen het reguliere Vlaamse beleid waarbinnen ze zowel van uitvoerende aard maar ook een innoverende rol kunnen opnemen.

- **Vertrekkend van bestaande plannen en initiatieven:** het Limburgplan bouwt verder op bestaande acties, voorbereid door de Limburgse actoren:
  - o de bestaande acties en projecten in kader van LRM/LISOM
  - o Actieplan voor het Behoud van Ford en de creatie van nieuwe Werkgelegenheid in Limburg (verder genoemd het 'Ford-plan')

Dit Limburgplan is als volgt **tot stand gekomen:**

- Binnen de vier assen van het Limburgplan hebben de ministers concrete projectvoorstellen uitgewerkt (inhoudelijke klemtonen, beoogde resultaten, financiering en timing)
- Deze projectvoorstellen zijn vervolgens overlegd met de bevoegde bestendig afgevaardigde
- Binnen IKW-overleg zijn de voorstellen in een eerste ronde inhoudelijk getoetst
- In een tweede ronde zijn de voorstellen door de kern-IKW financieel getoetst.

DEEL 2.

HEFBOMEN VOOR DUURZAME SOCIAAL-ECONOMISCHE ONTWIKKELING VAN LIMBURG

A. RUIMTE OM TE WERKEN EN TE ONDERNEMEN.

Limburg staat voor de uitdaging een evenwichtige interactie te realiseren tussen de verschillende troeven waarover de provincie beschikt. Mobiliteit en infrastructuur komen in elk van die troeven aan bod:

- de industriële ontwikkeling heeft nood aan de aanleg van ontbrekende schakels in de weginfrastructuur en doorgedreven onderhoud van de bestaande wegen;
- de toeristische troefkaart vergt onder andere de uitbouw van een hoogwaardig en veilig fietsroutenetwerk maar ook het maximale behoud van de aanwezige open ruimte en groene longen.
- voor de aansluiting bij de ontwikkelingen in de Vlaamse Ruit en voor een duurzame mobiliteit zijn investeringen in openbaar vervoer onontbeerlijk.
- ...

Limburg is een grensprovincie en richt zich daarom ook op de Euregio. Hiervoor zijn goede verbindingen met Nederland noodzakelijk. In het noorden is er een natuurlijke relatie met Eindhoven en deze kan op economisch vlak nog versterkt worden door het op elkaar afstemmen van de infrastructuren.

In het Limburgplan worden vooral een aantal strategische projecten naar voor geschoven die op het vlak van mobiliteit en openbare werken een belangrijke impuls kunnen geven voor het faciliteren van de groei van de economie en de arbeidsmarkt in verschillende sectoren.

A.1. Openbare Werken

Het is noodzakelijk dat openbare werken de provincie voldoende aantrekkelijk maken om haar troeven uit te spelen om er terug een dynamische regio van te maken waardoor de negatieve evolutie van de werkgelegenheid in Limburg kan omgebogen worden.

Een goed investeringsklimaat voor het aantrekken van industrie, een noodzakelijke motor voor het creëren van arbeidsplaatsen, is de aanwezigheid van een performant wegennetwerk. Waar Limburg lange tijd trots kon zijn op het jongste wegennet van Vlaanderen, is er de voorbije jaren ernstige achterstand in het onderhoud opgetreden. Om als provincie op internationaal niveau te blijven meespelen, is het aangewezen dat de weginfrastructuur de volgende jaren een extra onderhoudsimpuls krijgt.

Uiterst belangrijk is het wegwerken van enkele ontbrekende schakels in de voornaamste routes voor het industriële verkeer. Het voorbije decennium heeft de provincie kennis gemaakt met structurele files die de ontwikkeling van bijkomende industriële activiteiten

tegenhouden. Om de logistieke roeping van Limburg waar te maken, dient de afwikkeling op de belangrijkste wegen vlot te kunnen verlopen. Concreet hebben de hoogste prioriteit :

- Het wegwerken van de knelpunten aan het **klaverblad te Lummen**
- Het wegwerken van de knelpunten in **Houthalen-Helchteren** (Noord-Zuid-verbinding)

Wat de **Noord-Zuid-verbinding** betreft wordt in eerste instantie werk gemaakt van het wegwerken van de flessenhals. Hierbij zal de investeerder vergoed worden via een ESR-neutraal systeem gebaseerd op een vermenging van beschikbaarheidsvergoedingen en schaduwtoel.

Dit vereist dat ook prioriteit gegeven wordt aan de **werken aan de N76** omdat dit reeds een ontlasting kan betekenen voor de Noord-Zuid-verbinding.

Een studie zal de mogelijkheden en kosten en baten voor een aansluiting van de E40 op Sint-Truiden onderzoeken.

A.2. Economische infrastructuur

Industriegebieden en potentiële locaties voor bedrijven dienen op een goede ontsluiting naar de hoofdwegen te kunnen rekenen. Ook moet de multimodale overslag extra voorzieningen krijgen. Vervoer over de weg, water en spoor dienen waar mogelijk op elkaar afgestemd te zijn. **Hiervoor dient onder andere de uitvoering van het ENA versneld en verder uitgebouwd, evenals de economische poort Genk.**

Een goede voorraad van betaalbare industriegronden is een uitgangspunt voor het Limburgplan. In vergelijking met de rest van Vlaanderen is de prijs/m² voor industriegrond goedkoop in Limburg.

Een tweede belangrijke vaststelling is dat er geen echte urgenties zijn rond de beschikbaarheid van industriegrond in de regio. Hierna wordt echter enkel rekening gehouden met de situatie op vlak van beschikbaarheid van industriegrond.

In het kader van het Limburgplan worden daarom een aantal prioriteiten op vlak van industrieterreinen vooropgesteld, met name,

- realisatie van een ijzeren voorraad van het aantal industriegronden, w.o. Balim-Lommel, Ravenshout, Tongeren, Beringen, Lanaken...
- inplanting van meer **research-geöriënteerde bedrijventerreinen** (vb. wetenschapsparken) is een prioriteit om innovatie in de regio te versterken. Op korte termijn moet vooruitgang geboekt worden in de verdere ontwikkeling van hoogwaardige bedrijventerreinen en van wetenschapsparken (zie verder)
- het ontwikkelen van **Genk als logistieke poort**
- de verdere uitvoering van de **ENA een regio-overschrijdend doel** wordt bereikt.

A.3. Openbaar vervoer

In de provincie Limburg doet zich een grotere groei van het autoverkeer voor dan in de rest van Vlaanderen. Zo steeg het wegverkeer op de autosnelwegen tussen 2002 en 2003 in Limburg met 3.9 % ten opzichte van 0.5 % voor Vlaanderen. Dit is onder andere te verklaren door de toenemende pendel naar de Vlaamse Ruit door het deficit aan arbeidsplaatsen in de eigen provincie, door de toename in de logistieke sector en door het ontoereikende aanbod inzake openbaar vervoer in Limburg.

Om de hoofdassen open te houden voor het industriële verkeer, is het noodzakelijk dat het aanbod aan openbaar vervoer in de provincie verhoogt. De verbeteringen in de treininfrastructuur dienen daarvoor te worden doorgevoerd, eveneens dienen de realistische mogelijkheden nagegaan van een provinciaal hoogwaardig openbaar vervoersnetwerk.

Op basis van de voorliggende concepten in het kader van het Spartacus-plan dient een concreet investeringsplan uitgetekend (met o.m. tracés, budget, procedures). Voor de uitvoering wordt voorgesteld prioriteit te geven aan de verbinding tussen de UHasselt en de UMaastricht. Voor de investeringen in het kader van het Spartacusplan wordt beroep gedaan op préfinanciering waarbij De Lijn via een schaduwtoelag de terugbetalingsverplichting op zich neemt. Voor de exploitatie staat De Lijn in.

B. VERSTERKING ECONOMISCHE INNOVATIE.

B.1 Innovatie

Uit een aantal bronnen blijkt dat de innovatiecapaciteit van de Limburgse bedrijven, minder sterk is ontwikkeld dan in de andere provincies in Vlaanderen. Het meest gebruikte cijfer in deze context is de participatie van de Limburgse KMO's aan de steunmaatregelen van het IWT. Ook uit de subregionale analyse van de CIS-III enquête kan een analoog beeld worden afgeleid. Het is evenwel absoluut noodzakelijk om deze gegevens in breder perspectief te plaatsen. Het opmaken van een provinciaal innovatieprofiel met een ruimer palet aan gegevens is dan ook onontbeerlijk om een uitgebalanceerde strategie te kunnen opbouwen.

Niets belet echter reeds om een aantal structurele maatregelen te nemen die de innovatiekracht van de Limburgse bedrijven generiek ondersteunen. Dit zal sowieso complementair zijn aan eventuele andere meer gefocuste acties en maatregelen.

Vooreerst dient gesteld te worden dat de gewenste ontwikkeling best ontstaat vanuit een gemeenschappelijke visie op de innovatieontwikkeling in Limburg, onderschreven door de drie meest betrokken actoren zijnde : bedrijven, overheid en onderzoeksinstituten.

Een mooi richtsnoer daarbij is het Vlaams innovatiepact, waarbij de drie actoren zich verbonden hebben een bijdrage te leveren tot de Lissabon doelstellingen.

Het is de bedoeling om in het kader van het Limburgplan de nodige inspanningen te leveren om bij te dragen aan deze en andere Vlaamse doelstellingen op vlak van O&O-bestedingen en innovatiestimulering.

Daarbij is het essentieel te vertrekken van een bottom-up aanpak in Limburg die zich inschrijft in een globale context, in eerste instantie het Vlaamse beleid en meteen ook in een internationaal kader. Hierbij wordt maximaal gebruik gemaakt van het bestaand instrumentarium op Vlaams niveau, eerder dan een eigen instrumentarium te gaan opbouwen. Dit laatste zou enkel met een beperkte kritische massa kunnen gebeuren en derhalve minder efficiënt zijn dan wanneer dit op hoger niveau wordt ingepast. Voorgaande is zeker ook van toepassing op de middelen die worden ingezet in het EFRO en INTERREG-gebeuren. Gelet op hun omvang kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren tot de innovatie-ondersteuning in Limburg. De opname van deze initiatieven in het Vlaamse innovatiesysteem biedt de beste garantie voor levensvatbaar op middellange termijn.

Essentiële projecten om deze doelstelling te realiseren zijn dan:

- een **versterking van de RIS-werking**, na evaluatie en eventuele bijsturing, met het oog op de uitbouw van een Limburgse innovatiesysteem, met een directe link naar het Vlaams gebeuren toe.
- de **versterking van de interfacedienst-werking verbonden aan de UH**. Zeer bekend is de Europese paradox waarbij de Europese kenniscentra heel wat investeren in kennis en wetenschap van uitmuntend niveau, maar waarbij de omzetting en toepassing van die kennis in concrete verbeterde en vernieuwde producten, diensten en processen achterop hinkt. De uitbouw van interfacediensten aan universiteiten kan in dit omzettingsproces een belangrijke bijdrage leveren. Het is duidelijk dat de bestaande staffing van de Limburgse interfacedienst te beperkt is. Een substantiële uitbreiding dient zich aan. Dit moet natuurlijk in afstemming gebeuren met globale omkadering van de Vlaamse interfacediensten en hun opdrachten naar de toekomst, o.m. ook inzake het innovatiefonds en rekening houdende met de bestaande decretale regelingen. Dit zal opgenomen worden vanuit de UH voor de **gehele Associatie**. In deze werking zal er speciale aandacht gaan naar de KMO's.
- Versterking van het potentieel op vlak van wetenschapsparken in Limburg. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat een van de voorwaarden of kritische punten voor innovatie in Limburg de beschikbaarheid is van hoogwaardige infrastructuur waarbij de link en samenwerkingsverbanden met de universiteiten essentieel is. Van daaruit wordt de verdere **uitbouw vooropgesteld van het wetenschapspark te Diepenbeek en van het wetenschapspark op het hoogwaardig bedrijvenpark te Waterschei**. Op dit laatste kunnen initiatieven van meerdere universiteiten gerealiseerd worden.

Met het oog op het realiseren van synergiën en meerwaarden inzake innovatie en bedrijfsgerichte ontwikkelingen zal een overleg tussen KULeuven en UHasselt over de verdere ontwikkeling van de wetenschapsparken worden opgezet.

B.2 Versterking speerpuntsectoren

De uitbouw van speerpunten kan een bijzondere bijdrage geven aan een subregionale dynamiek. Flanders Drive is hiervan een concreet voorbeeld. Het spreekt natuurlijk voor zich om deze bestaande speerpunten vooreerst verder uit te bouwen en te versterken, vooraleer nieuwe uit te bouwen. Een aantal voorbeelden en ideeën voor nieuwe speerpunten werden inmiddels verzameld : mobiliteit, fruit en voeding, logistiek, en toerisme. Ook bestaande sterke sectoren in Limburg dienen versterkt w.o. automotive, bouwsector en de metaalsector en de nieuwe materialen.

Vastgesteld moet worden dat er op dit moment nog niet voor alle initiatieven een uitgewerkt businessplan. Het is aan de Limburgse actoren zelf om hier werk van te maken. De Vlaamse overheid zal alvast volgende niet-limitatieve opsomming van indicatoren gebruiken om de voorstellen op hun merites te beoordelen :

- aantonen van technische-wetenschappelijke kwaliteit
- het valorisatiepotentieel voor Limburg, maar met duidelijke aantoonbare spill-overs naar Vlaanderen toe
- de complementariteit met de bestaande initiatieven in Vlaanderen, of met andere het duidelijk aangeven van de unique selling position
- de inpassing in het Vlaams beleid en instrumentarium, in het bijzonder het beleidskader voor competentiepolen en strategische onderzoekscentra
- het engagement van de initiatiefnemers en de betrokken stakeholders (overheid, kenniscentra en bedrijven)
- de aandacht voor positieve externaliteiten (duurzaamheid, gelijke kansen, enz.)

De strategische keuze voor de ontwikkeling van deze initiatieven dient dus in nauw overleg tussen de Limburgse overheid en de Vlaamse overheid te gebeuren. De concrete invulling kan gebeuren tussen de actoren en het IWT-Vlaanderen in interactief proces, zoals ook voor de andere excellentiepolen is gebeurd. Maar de eerste verantwoordelijkheid ligt hier bij 'the movers and shakers' uit Limburg zelf.

Inzake informatietechnologie fungeert het project I-City als vernieuwend kennisplatform voor het bedrijfsleven en voor burgers.

Op vlak van *mobiliteit* ligt er inmiddels al een business-plan voor dat momenteel onderzocht wordt door de bevoegde diensten en opgenomen is als project in het kader van het Limburgplan. In Limburg wordt het **Vlaams Instituut voor Mobiliteit** uitgebouwd, voor zover het tegemoet zal komen aan de voorwaarden in de nog uit te werken Vlaamse regeling (i.c. competentiepolen). Hierbij kan

verder gebouwd worden op de bestaande expertise aan de UHasselt en dit in nauwe samenwerking met de overige universiteiten.

In samenwerking met het provinciebestuur zal ook werk gemaakt worden van een **verkeerseducatief centrum** waar jongeren voor hun praktische verkeersopvoeding terecht kunnen.

In het kader van het Limburgplan wordt voorzien in een aantal andere concrete vernieuwingspistes in speerpuntsectoren in Limburg. Zo wordt innovatie in de fruitsector ondersteund door het stimuleren van de investerings-en onderzoeksmogelijkheden voor de sector van de fruitteelt en door het bevorderen van een structurele werking van het opzoekingscentrum te Gorssem. Concreet is het de bedoeling om met versterkte investeringen tegen 2009 het appelassortiment grondig te vernieuwen zodat we ons fruitaanbod beter kunnen afstemmen op de markt en over een **stabiel alternatief beschikken voor Jonagold.**'

Voor de **teelt van grove groenten** wordt in het kader van Landinrichting / Ruilverkaveling werk gemaakt van **grotere en beter bewerkbare kavels.** Daarmee kan tegemoet gekomen worden aan de steeds strengere voorwaarden vanuit de voedingsindustrie, die bij het afsluiten van contracten in toenemende mate een minimale geteelde oppervlakte eist.

Toerisme

Voor het speerpunt *toerisme* worden in het Limburgplan de prioriteiten voorgesteld om het groene Limburg verder op toeristisch vlak te ontsluiten. De toeristische sector is een belangrijke economische sector in Limburg die bovendien een duurzaam karakter heeft. Het aandeel van de toeristische sector in Limburg is bovendien sterk gestegen de afgelopen jaren. De Vlaamse overheid heeft mee geïnvesteerd in de uitbouw van het toerisme in Limburg, zowel via haar reguliere begroting als in het kader van het STAP-plan via LRM en LISOM. Zo worden in 2005 27% van de reguliere middelen voor Toeristisch-Recreatieve Projecten aan Limburgse projecten besteed.

Wat de LISOM-middelen betreft blijkt uit een evaluatie dat minstens twee projecten niet realiseerbaar zijn, o.m. Bokrijk-Oude Stad en Houthalen-Helchteren-familiepark. Hierdoor komen middelen vrij voor nieuwe projectvoorstellen.

O.a. volgende projecten zijn prioritair :

- **verblijfstoerisme door herbestemming van het monumentaal erfgoed** (o.a. kastelen, commanderijen, kloosters en mijnpatrimonium. Vanuit Monumenten en Landschappen is er bereidheid om binnen de bestaande regelgeving en rekening houdende met de bestaande middelen prioriteit te geven aan de projecten die voor het erfgoedtoerisme zullen ingediend worden.

- Bijzondere aandacht gaat ook naar de toeristische herbestemming van de mijnsites van o.m. Beringen en Winterslag. Met betrekking tot de herbestemming van de mijnterreinen is overleg met de bevoegde administratie Monumenten en Landschappen noodzakelijk.
- Voor Voeren wordt geïnvesteerd in de uitbouw van de fietrouten netwerk, als essentiële aanvulling op het bestaande netwerk in Limburg.
- Om Limburg als toeristische aantrekkingspool te promoten in het buitenland wordt een communicatiecampagne Groen Vlaanderen vooropgesteld voor Duitsland.

Met het behoud van de bestaande STAP-projecten en met de nieuwe projecten kunnen in totaal een op termijn 800-tal nieuwe jobs in de toeristische sector gecreëerd worden.

Op vlak van *groen- en natuursectoren* wordt voorgesteld om nieuwe impulsen te geven voor de uitbouw van het Nationaal Park Hoge Kempen, o.a. door de aankoop van het domein Molenberg en door te voorzien in bijkomende parkrangers (zie verder).

Inzake automotive worden een aantal vanuit Limburg op stapel staande projecten opgenomen waarvoor de Vlaamse regering mee in Europees en Interreg-verband haar steun zal betuigen. Voor de auto-assemblage en de toeleveringsbedrijven zal in uitvoering van de Task Force automobiel aandacht aan specifiek accountmanagement voor deze sector besteed worden.

B.3. Versterking ondernemerschap

Om het ondernemerschap in Limburg te stimuleren en te ondersteunen staan de diverse instellingen op Vlaams niveau en in Limburg ter beschikking. Een stimulans voor zowel de GOM, binnenkort deel van het Vlaams Agentschap Ondernemen als voor de LRM zijn hierbij essentieel, zowel met het oog op het versterken van de innovatiecapaciteit in Limburg, de beschikbare economische infrastructuur als de aandacht voor KMO's.

Wat de GOM betreft zal binnen de mogelijkheden op Vlaams niveau werk gemaakt worden van een snelle opstart van het VLAO door een pragmatische benadering bij de overgang van de oude naar de nieuwe structuur. In het VLAO zullen accountmanagers de bedrijven bij complexe dossiers begeleiden doorheen de betrokken overheidsdiensten. Bijzondere aandacht zal naar de KMO's gaan. Gelet op de specifieke situatie van Limburg wordt voorzien voor de intensifiëring van het accountmanagement binnen het VLAO, specifiek voor de KMO's.

Het **FIT** engageert zich om Limburg als regio de komende periode extra te promoten in het buitenland met het oog op het aantrekken van nieuwe investeringen.

Inzake de stimulering van het **ondernemerschap** hebben de Limburgse sociale partners, i.c. de werkgeversorganisaties, een bijzondere rol. Diverse concrete projecten ontwikkeld, gericht op de verdere ontwikkeling van de ondernemersgeest bij jongeren en op de verhoging van de instroom van jongeren naar het zelfstandig ondernemerschap.

C. RUIMTE VOOR TALENT.

C.1. Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt:

Bij de vergelijking van de procentuele leerlingenaantallen per Vlaamse provincie in elke onderwijsvorm van het voltijds secundair onderwijs t.o.v. het totaal aantal leerlingen in die provincie valt de specifieke situatie van Limburg op. De procentuele aantallen leerlingen in het BSO en TSO zijn er opmerkelijk hoger dan de respectieve aantallen in alle andere provincies, met uitzondering van het TSO in West-Vlaanderen. De herwaardering van het beroeps- en technisch secundair onderwijs in het algemeen en dus zeker in Limburg is een grote prioriteit en moet een springplank zijn naar kansen op de arbeidsmarkt en zo naar gelijke levenskansen. We willen de kanker van het watervalstelsel, de spiraal van negatieve selectie en pedagogie van het falen, een halt toeroepen en deze onderwijsvormen in het secundair onderwijs waarderen voor wat ze zijn: een erg belangrijk en toekomstgericht deel van het onderwijsbestel. Via o.a. een goede studiekeuzebegeleiding, meer zorg voor de infrastructuur en uitrusting van BSO- en TSO-scholen en een doorzichtige certificering in een geïntegreerde kwalificatiestructuur willen we jongeren stimuleren om hun eigen talenten te ontwikkelen, van welke aard ook.

Versterking van de samenwerking met het bedrijfsleven, o.a. via het RTC Limburg, is bijgevolg evenzeer cruciaal. De bedrijfsleiders in Limburg noemen de kwaliteit van hun personeel stevast als een van de grootste troeven. Ook zij willen vooreerst meer aandacht voor het BSO en TSO. Vandaag is er een te sterke nadruk op kennisoverdracht in het secundair onderwijs en te weinig aandacht voor competenties die van belang zijn in een sterk veranderende economie, zoals gerichtheid op teamwerk, communicatievaardigheden, leer-, probleemoplossend en aanpassingsvermogen. Daarnaast kan o.a. heel wat verbeterd worden inzake het aanbieden van voldoende én kwaliteitsvolle stage- en werkervaringsplaatsen voor leerlingen en, niet minder belangrijk, soortgelijke initiatieven voor leerkrachten. Stages en werkervaring zijn immers een essentieel onderdeel van de brug tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ze vullen (onderwijs)opleidingen aan met ervaring uit de realiteit. Dat is vaak nodig omwille van het nagestreefde beroepsprofiel. Leerlingen en studenten die van (een) stage(s) of werkervaringsplaats(en) kunnen genieten vergroten onmiskenbaar hun kansen op de arbeidsmarkt.

In dit verband zal in de oproep tot **Proeftuinen aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt** ook bijzondere aandacht gaan naar Limburgse projecten. Verder wordt ook sectorspecifieke projecten voor Limburg opgenomen w.o. ten behoeve van de bouwsector en de social profitsector. In aansluiting op deze proeftuinen zal projectmatig gewerkt worden aan de **integratie-problematiek bij de overgang van het basis-naar het secundair onderwijs in de mijnregio**: aangepaste studiekeuze, het wegwerken van taalachterstand zijn hierbij van groot belang. In het kader van de LOP zal hiertoe afstemming met de thuissituatie opgenomen kunnen worden.

Heel wat studenten zetten na de beëindiging van hun studies niet de stap naar een **tewerkstelling in de bouwsector**. Peilen naar de oorzaak van de onvoldoende instroom van jongeren in de bouwsector leidt ons tot een verkeerde perceptie van de sector en naar een onvoldoende aansluiting tussen de bouwopleidingen en de bouwsector. Zowel Bouwunie Limburg als de Confederatie Bouw hebben terzake verschillende projecten ontwikkeld, gericht op de begeleiding van jongeren uit de bouwopleidingen en op de promotie van het vakmanschap en het innovatie-vermogen in de bouwsector.

C.2 Bevorderen van deelname Hoger Onderwijs

Het aanbod van de UH bepaalt in grote mate de participatie van Limburgse jongeren aan universitair onderwijs. Limburgse jongeren kiezen duidelijk vaker studierichtingen die de UH aanbiedt, dan in de andere streken van Vlaanderen. Voor de studierichtingen die het LUC niet kan aanbieden, geldt het omgekeerde.

Een verdere uitbreiding van de studiekeuzemogelijkheden voor 18-jarigen, die aan het begin staan van hun universitaire studies, in Limburg draagt niet alleen bij tot een grotere participatie van Limburgers aan universitair onderwijs, het versterkt ook het draagvlak van de universiteit zelf.

Specifiek vanuit het Limburgse perspectief wordt voorgesteld, vooraleer we aan een uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid denken, de nodige energie te wijden aan het realiseren van de opdrachten die vervat liggen in de tUL-constructie. Recent is immers nog duidelijk gesteld dat de toekomst van het LUC niet in de Universiteit Hasselt, maar in een Universiteit Limburg ligt. Dit lijkt evident, zeker in een context van toenemende europeanisering en internationalisering. Met de tUL zijn daartoe natuurlijk al de eerste stappen gezet, maar het is ondertussen toch wel duidelijk dat met het verdrag tussen Vlaanderen en Nederland niet alle obstakels voor grensoverschrijdende samenwerking van de baan zijn. Voor verdergaande initiatieven in die richting wordt het noodzakelijk geacht eerst komaf maken met die obstakels.

Als concrete projecten op vlak van uitbreiding worden dan voorgesteld :

- het **regulier maken van de richting Verkeerskunde**;
- het aanbieden van de **richting rechten in tUL-verband**;
- de inrichting van een nieuwe richting, de **Pop- en Rock-academie**

Om deze richtingen mogelijk te maken zullen ook de noodzakelijke investeringswerken dienen te gebeuren. Voor de uitbouw van de campus Hasselt kan in het kader van de tUL op de voor de tUL gereserveerde LISOM-middelen teruggevallen worden. Ook dient het tUL-verdrag in overleg met Nederland aangepast om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken.

C.3. Begeleiding en opleiding van werkzoekenden en werknemers

Voor wat het arbeidsmarktgericht beleid betreft, kunnen globaal de volgende actielijnen onderkend worden :

- aanbieden van een doeltreffende en *kwaliteitsvolle begeleiding aan de werkzoekenden* in het kader van het activeringsbeleid; specifieke knelpunten zoals bijkomende ondersteuning van de basisdienstverlening is hierbij aangewezen; tegelijk zal een meer competentiegerichte matching en een effectievere job-toeleiding gerealiseerd worden;
- aandacht voor de specifieke *behoeftes van doelgroepen* zoals jongere - en oudere werkzoekenden; het aanbieden van jobcoaching is hier een aangewezen instrument, het aangaan van partnerschappen noodzakelijk voor een optimaal bereik;
- verder wordt de uitbouw van de logistieke sector verder mogelijk gemaakt, via het Mobility Center en een versterking van het competentiecentrum voor de metaalsector moet bijdragen aan een versterking van de metaalbedrijven in Limburg.

D. STIMULANSEN VOOR MEER WERK IN EEN ZORGZAME SAMENLEVING.

D. 1. Ouderenzorg

Binnen de huidige ontwikkelingen in de samenleving, wordt Limburg geconfronteerd met diverse nieuwe uitdagingen. De belangrijkste is wel de dubbele vergrijzingsgolf waar Limburg zich meer dan de rest van Vlaanderen, op moeten voorbereiden.

Zowel het **ouderenwerk** als de **ouderenzorg** zijn belangrijke aandachtspunten in een geïntegreerd ouderenbeleid. De demografische evolutie en de hieraan gekoppelde toenemende zorg is een eerste belangrijke evolutie die de uitdagingen binnen de ouderenzorg scherp stelt.

Ook de wijzigende gezinssamenstelling, de toename van de arbeidsparticipatie van de vrouw, het kostwinnersmodel dat bij de jongere generaties plaats heeft gemaakt voor het tweeverdienersmodel, de demografische evolutie van en binnen de groep van ouderen, heeft zijn impact op de beschikbaarheid van

'natuurlijke' zorgverleners en dus het geïntegreerde zorgmodel. Bovengenoemde elementen leiden onvermijdelijk tot een afname in de mantelzorg en een wijzigende vrijwilligerscultuur.

Gezien deze evoluties liggen er dan ook heel wat uitdagingen binnen de ouderenzorg. Het introduceren van vernieuwende elementen binnen de residentiële ouderenzorg zal noodzakelijk zijn om een toekomstgericht zorgmodel vorm te geven. Dit is wellicht de meest ingrijpende beleidsuitdaging voor de toekomst. Aandacht voor de problematiek van dementie en de verdere uitbouw van het hele gamma voorzieningenaanbod zijn hiertoe noodzakelijke actieterreinen.

Concreet wordt in het kader van het Limburgplan een programma voorgesteld om te komen tot een uitbreiding van het aantal rustbedden tussen 2006 en 2010 om in te spelen op deze behoeften. Streefdoel is de realisatie van 1.900 bijkomende rustoordbedden. Dit zal gerealiseerd worden door :

een versnelde goedkeuring van de ingediende dossiers o.a. door het wegwerken van de wachtlijsten, een ondersteuning bij het totstandbrengen van nieuwe dossiers

- het wegwerken van de wachtlijsten zal gebeuren via technieken van alternatieve financiering. Wat de zorgsector betreft, zal de subsidiekost voor de overheid op een ESR-neutrale en budgettair beheersbare manier afgestemd worden op de periode waarin deze investeringen renderen;
- na de operatie alternatieve financiering zal de helft van de VIPA-machtigingen voor de ouderenzorg in Vlaanderen, aangewend worden voor de versnelde afbouw van de provinciale tekorten ten opzichte van de programmatie. Het wegwerken van het tekort zou op een periode van 5 jaar gerealiseerd kunnen zijn. Deze inhaaloperatie kan versneld uitgevoerd worden door de inzet van PPS-formules of door prefinanciering in samenwerking met LRM of andere partners.
- Voor een versoepeling bij de nieuwe dossiers zal werk gemaakt worden van een **gecoördineerde aanpak op vak van zorgstrategische planning** :
  - o Behoeftenonderzoek per deelgebied
  - o Samenwerking en afstemming tussen de zorgaanbieders in de regio
  - o De individuele visie van de initiatiefnemer op de woon- en zorgdienstverlening die men aan zijn bewoners wil aanbieden.
- De provincie Limburg zal de eerste component uitwerken en stimulerend en coördinerend optreden voor de tweede component. Dit kan resulteren in een overkoepelend zorgstrategisch plan per regio, waaraan de initiatiefnemer nog enkel zijn individueel visie-luik moet toevoegen.

- Bij de behandeling van de ingediende dossiers per regio zal prioriteit gegeven worden aan die dossiers die naast de uitbreiding en instandhouding van het bestaande patrimonium ook zorgen voor de uitbreiding van het aanbod aan thuiszorgondersteunende diensten als centrum voor kortverblijf, dagverzorgingscentrum en/of lokaal dienstencentrum.
- Daarnaast wordt werk gemaakt van een impulsprogramma voor opleiding, vorming en onderwijs voor tewerkstelling in de ouderensector. Het huidige aanbod vanuit VDAB en sector zou minstens op peil moeten kunnen blijven. Een beknopte behoeftenstudie zal een concreet actieplan voorleggen, uitgaande van de behoeftes van de sector, de mogelijkheden van de werkzoekenden, met bijzonder aandacht voor de hoge werkloosheidsgraad van de vrouwen, de werknemers en de jongeren in het kader van hun studiekeuze.

D.2. Sociale woningbouw

Betaalbare huur- en koopwoningen

Voor huurwoningen heeft Limburg volgens de theoretische verdeelsleutel recht op 12,65 % van de middelen; in 2005 krijgt Limburg 14,24% hetgeen 1,40% méér is dan het berekend aandeel.

Voor koopwoningen heeft Limburg volgens de theoretische verdeelsleutel (berekend op basis van behoefte en demografische ontwikkelingen) recht op 15,33 % van de middelen; in 2005 krijgt Limburg 20,03% hetgeen 4,70% méér is dan het berekend aandeel.

Omdat de druk op de wachtlijsten in Limburg het hoogst is, 47,6% tegen 41,1% gemiddeld in Vlaanderen, zullen deze inspanningen de volgende jaren volgehouden worden.

Versterking van het Limburgs woonfonds

De provincie Limburg beschikt sinds juni 2004 over een rollend woonfonds. Met dit fonds heeft de Bestendige Deputatie extra middelen willen aanreiken om de nood aan woongelegenheden voor bijzondere doelgroepen - geraamd op 899 eenheden - structureel af te bouwen. Gelet op het feit dat de provincie Limburg sinds juni 2004 beschikt over een woonfonds dat gecreëerd is om de behoefte aan wooneenheden op te vangen in de woonzorgsector, lijkt het aangewezen om, in plaats van nieuwe instrumenten te creëren, dit fonds enerzijds uit te breiden naar andere sectoren waarin ernstige woonbehoefte bestaat (senioren, aanleunwoningen, woon-zorgerven, ...), anderzijds dient het kapitaal te worden verhoogd om effectief te kunnen zijn. Momenteel bevat het fonds 3,718 M€ middelen uit het voormalig Limburgfonds. Voorgesteld wordt dit fonds te versterken met 10 mio euro.

D.3. Toegankelijkheid

Het verhogen van de toegankelijkheid van de verschillende aspecten van het maatschappelijke leven is noodzakelijk om integratie en inclusie vorm te geven. Verdere uitbouw van de expertise rond **toegankelijkheid** is een mogelijkheid om de deelname aan het zelfstandig leven van personen met een handicap, maar ook van ouderen en jonge moeders met kindwagens te bevorderen. Gelet op de bestaande expertise op vlak van toegankelijkheid in Limburg wordt de mogelijkheid deze **expertise ook voor geheel Vlaanderen beschikbaar te maken voorgesteld**. Het is de bedoeling om vanuit dit expertisecentrum een sterke link te leggen met het centrum Duurzaam bouwen in Limburg.

D.4. Sociale economie

Sociale Economie is de provincie Limburg niet vreemd. Er zijn in Limburg een 50-tal erkende initiatieven in de sociale economie. Het gehele palet van maatregelen is vertegenwoordigd van invoegbedrijven over buurt- en nabijheidsdiensten en sociale werkplaatsen tot arbeidszorg.

Daarnaast heeft de provincie haar eigen droomjobfabriek opgericht om de duurzame tewerkstelling van mensen met een handicap, langdurig werkzoekenden, allochtonen, ouderen en laaggeschoolden door middel van projectsteun en een aanmoedigingsfonds te bevorderen. Om haar noden beter in kaart te brengen heeft de provincie Akcel + ontwikkeld, een databank waarin arbeidsmarktgegevens en doelgroepen aan elkaar gekoppeld worden. Het belang van deze initiatieven blijkt uit de statistieken.

We willen in het kader van het Limburgplan strategisch inzetten op 4 pijlers :

- in een eerste pijler (1) willen we twee Limburgse vliegen in 1 klap slaan door vrouwvriendelijke jobs te creëren in het kader van de vergrijzing
- daarnaast kiezen we resoluut voor een multiplicator effect naar werkgelegenheid toe (2)
  - o met de uitbreiding van jobs die de combinatie arbeid-gezin verbeteren;
  - o (3) flexibele kinderopvang als antwoord op nood van werkzoekende en werkende ouders;
  - o (4) het investeren in projecten die een motor zijn voor bijkomende werkgelegenheid, in het bijzonder wordt aan de groensector gedacht (o.a. bijkomende park-rangers in het kader van het Nationaal Park Hoge Kempen), energiebesparende projecten, ...)

D.5 Decentralisering van overheidsdiensten

Op vlak van decentralisering en deconcentratie van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn de mogelijkheden nagegaan en zal verder geïnvesteerd worden in het concept 'Vlaamse Huizen', zoals er een in Limburg te Hasselt is.

Wat Limburg betreft zal in een verdere fase mogelijkheden op andere sites nagegaan worden bv. onder de vorm van satelliet-kantoren.

DEEL 3. IMPACT, UITVOERING EN FINANCIERING

A. IMPACT

Het impact van de projecten van het Limburgplan op de socio-economische ontwikkeling van Limburg is niet eenvoudig na te gaan.

Toch kan er van uitgegaan worden dat er op het einde van de uitvoeringsperiode de mogelijkheden gecreëerd zijn

- door o.a. bijkomende industrieterreinen, uitbreiding sociale economie en de zorgsector; voor ong. 7.500 tot 14.000 directe bijkomende tewerkstelling;
- 1.600 bijkomende opleidingen voor werkzoekenden (bovenop het bestaande aanbod) en 3.000 bijkomende opleidingen voor werknemers
- voor een 5.000 werkzoekenden extra begeleidingsinspanningen
- de toeristische projecten zijn goed voor 800 nieuwe jobs, waarvan een 250 binnen de nieuw geheroriënteerde projecten.

B. UITVOERING

Wat aanpak betreft wil de Vlaamse regering verderwerken in de traditie van samenwerking en goed overleg zoals dit ook in voorgaande programma's als het Toekomstcontract, het Limburgplan en het actieplan voor het behoud van Ford het geval was.

De opvolging van dit programma zal periodiek door een **projectgroep** gebeuren, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vlaamse regering, de bestendige deputatie en de Limburgse sociale partners. In een gezamenlijk overleg wordt jaarlijks de uitvoering van het Limburgplan **geëvalueerd** door deze partners. De minister-president is verantwoordelijk voor de opvolging en uitvoering.

C. FINANCIERING

Het Vlaamse Gewest zal de voorfinanciering door LRM van de Vlaamse overheidsdotatie tot cofinanciering van projecten met EFRO-steun, vergoeden via de schuldaflossingen, -te betalen door GOM-Limburg en VHM- in het kader van het consortiumkrediet. Per 31 mei 2005 betreft het een bedrag van 10, 082 mio euro.

In bijlage vindt u de tabel terug met de financiële gegevens met betrekking tot het Limburgplan. In totaal gaat het over 46 projecten, die hetzij nieuw zijn, hetzij een uitbreiding of een versnelling van een bestaand project zijn. De totale kostprijs van het Limburgplan bedraagt 672, 9 mio euro:

- Hiervan komt er 405, 9 mio euro uit de reguliere begrotingsmiddelen. Dit wil zeggen dat elke minister binnen zijn reguliere beleidskredieten de nodige middelen voorziet voor deze extra projecten, de versnellingen of uitbreidingen.
- Voor 2 projecten (Noord-Zuid-verbinding, rustoordbedden) zal er beroep gedaan worden op systemen van alternatieve financiering zoals die op Vlaams niveau zal uitgewerkt worden. Voor Spartacus zal op prefinanciering door LRM beroep gedaan worden.

Dit betekent dat er voor een bedrag van 87 mio euro extra middelen nodig zijn. Hiervoor :

- Zal aan LRM en haar dochters gevraagd worden na te gaan op welke wijze ze mee kunnen instaan voor de financiering van de projecten
- Zal aan de Vlaamse regering worden voorgesteld een bijkomend bedrag van 46, 4 mio euro te voorzien voor de periode 2006-2009 voor de uitvoering van het Limburgplan.

D. TENSLOTTE

Tenslotte is het voor Limburg (en Vlaanderen) van belang dat ook in de nieuwe **Europese programmeringsperiode** Limburg beroep kan blijven doen op Europese middelen. De Vlaamse regering zal hiervoor binnen haar mogelijkheden de nodige inspanningen doen.

In het kader van de lopende Europese programma's werkt de Vlaamse regering momenteel een regeling uit voor de **cofinanciering** van de Europese projecten. Deze regeling moet toelaten ook de cofinanciering van de Limburgse programma's op te nemen voor projecten waarvoor Vlaamse cofinanciering vereist is.